

ДО 80-РІЧНОГО ЮВІЛЕЮ ПРОФЕСОРА ВОЛОДИМИРА НАУМОВИЧА ДЕНИСОВА

25 грудня 2017 р. відзначив свій 80-річний ювілей видатний український юрист-міжнародник та фахівець у галузі порівняльного правознавства, доктор юридичних наук, професор, член-кореспондент Національної академії правових наук України, Заслужений діяч науки і техніки України Володимир Наумович Денисов.

Більш ніж п'ятдесятирічний науковий шлях професора В. Н. Денисова пов'язаний із Інститутом держави і права ім. В. М. Корецького НАН України. У його стінах Володимир Наумович пройшов усі сходинки кар'єри науковця. Вступивши в 1964 р. до аспірантури Інституту, він продовжив працювати тут молодшим науковим співробітником, вченим секретарем, старшим науковим співробітником, а з 1984 р. – завідувачем відділу міжнародного права та порівняльного правознавства Інституту, продовжуючи обіймати цю посаду по цей день.

Роки його роботи в Інституті охопили ряд знакових історичних періодів, які поставили нові виклики та завдання перед правовою наукою і, безумовно, сприяли зростанню В. Н. Денисова як науковця. Так, у середині ХХ ст., із підйомом у світі національного визвольного руху народів Азії та Африки, основу якого становила їх боротьба за здійснення права на самовизначення, в Інституті розгорнулися фундаментальні дослідження з порівняльного правознавства, предметом яких були держава і право країн, що визволилися від колоніалізму. В. Н. Денисов увійшов до кола науковців, які почали займатися цими проблемами, а в 1967 р. захистив кандидатську дисертацію на тему: «Становлення та розвиток національної державності Об'єднаної Республіки Танзанія». Продовжуючи дослідження правових проблем африканських держав, які прагнули позбавитися свого колоніального минулого, В. Н. Денисов звернувся до вивчення їх правових систем, що було того часу новою проблематикою не лише для вітчизняної юридичної науки, а й певною мірою для порівняльного правознавства західних країн. У результаті цієї роботи В. Н. Денисов 1981 р. захистив докторську дисертацію на тему: «Правові системи країн Тропічної Африки, що звільнилися від британської колоніальної залежності», яка стала першою в СРСР дисертацією, присвяченою правовим системам незалежних країн Африки. Монографія В. Н. Денисова «Системи права розвиваючихся стран», яка була покладена в основу його докторської дисертації, здобула високу оцінку у вітчизняній та зарубіжній юридичній науці та в 1981 р. була видана німецькою мовою в НДР. Крім цього, у цей період наукової діяльності він займався розкриттям методологічних питань, пов'язаних із природою порівняльного правознавства.

Після призначення В. Н. Денисова на посаду завідувача відділу міжнародного права та порівняльного правознавства Інституту, він зосередив наукову діяльність на проблемах міжнародного права, включивши до сфери своїх наукових інтересів питання: розвитку теорії та історії міжнародного права; взаємодії міжнародного права з внутрішнім правом держав; роззброєння; з'ясування специфіки соціальних та економічних прав людини як другого покоління прав людини; кодифікації міжнародної відповідальності держав; розвитку права міжнародної безпеки та міжнародного гуманітарного права. Після проголошення незалежності України науковий пошук В. Н. Денисова було зорієнтовано також на проблеми входження України у світовий та європейський правові простори, обстоювання свого суверенітету та законних прав.

Під керівництвом та за участю В. Н. Денисова було видано такі праці: «Международное сотрудничество государств в области прав человека» (1987); «Избранные труды В. М. Корецкого» (в двох томах, голова редколегії та автор нариса про вченого, 1989); «Злочини нацистів на Україні. 1941–1944. Збірник документів» (англ. мовою, відп. ред. та автор вступної статті 1989); «Идеи мира и сотрудничества в современном международном праве. Сборник трудов, посвященных 100-летию со дня рождения В. М. Корецкого» (1990); «Реализация международно-правовых норм во внутреннем праве» (1992); «Суверенитет Украины і міжнародне право» (1995); «Правова охорона культурних цінностей. Збірник міжнародних документів» (один з упорядників, 1997); «Права людини» Підручник (один з авторів, 1997); «Взаємодія міжнародного права з внутрішнім правом України» (2006), в яких ґрунтовно на високому науковому рівні розглянуто ряд найактуальніших питань міжнародного права.

Нині наукова робота професора В. Н. Денисова зосереджена на керівництві підготовкою трьохтомної «Енциклопедії міжнародного права», яка є безпрецедентним науково-довідковим виданням академічного рівня. Вона складається з приблизно 1500 статей-термінів і в ній висвітлюється своєрідність природи та сут-

ності міжнародного права в його еволюційному розвитку, спрямованого на створення необхідних умов та гарантій для спільного життя всіх народів у міжнародному співтоваристві.

За час наукової діяльності В. Н. Денисова його було відзначено низкою премій. Він є лауреатом премії НАН України ім. М. П. Василенка за цикл праць: «Міжнародне право і світовий порядок: пошук моделей розвитку» (1992); Державної премії України в галузі науки і техніки за участь у створенні багатотомної «Юридичної енциклопедії» (2004) та премії Ярослава Мудрого НАПрН України за участь у роботі над 8-им томом «Міжнародне право» багатотомної «Антології української юридичної думки» (2005).

Невтомна праця В. Н. Денисова на ниві науки міжнародного права сприяла збереженню відділом свого значення як одного з провідних в Україні центрів у сфері міжнародного права та порівняльного правознавства. Професор В. Н. Денисов як науковець, викладач, науковий керівник та консультант кандидатських та докторських дисертацій став мудрим наставником для кількох поколінь українських юристів-міжнародників, які гідно представляють Україну та українську науку міжнародного права у світі.

Щиро вітаємо Володимира Наумовича Денисова з ювілеєм і бажаємо міцного здоров'я, творчого натхнення та реалізації всіх задумів!

*Колектив Київського університету права НАН України
Колектив Інституту держави і права ім. В. М. Корецького НАН України
Редколегія «Часопису Київського університету права»*